ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
YANGIN ÖNLEME VE SÖNDÜRME YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM
Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 - (1) Bu Yönergenin amacı; Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesine bağlı birim ve kişilerce kullanılan ve bütün yerleşkelerdeki her türlü yapı, bina, tesis ve işletmenin, tasarımı, yapımı, işletimi, bakımı, onarımı ve kullanımı sırasında çıkabilecek yangınların önlenmesini, yangın durumunda can ve mal kaybını en aza indirerek söndürülmesini, yangın öncesinde ve sırasında alınacak tedbir, organizasyon, eğitim ve denetimin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 - (1) Bu Yönerge; Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesine bağlı birim ve kişilerce kullanılan ve yerleşkelerde bulunan her türlü yapı, bina, tesis, derslik, laboratuvar, çalışma ofisleri, depo ve arşiv ile açık ve kapalı alan işletmelerinde alınacak yangın önleme ve söndürme tedbirlerini, yangının, can ve mal güvenliği bakımından yol açabileceği tehlikeleri en aza indirebilmek için tasarım, yapım, kullanım, bakım ve işletim esaslarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 - (1) Bu Yönerge, 09.06.1958 tarihli ve 7126 sayılı Sivil Savunma Kanununun ek 9'uncu maddesi ve Bakanlar Kurulunun 27.11.2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı kararı ile yürürlüğe konulan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik'' hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 - (1) Bu yönergede geçen;

a) Acil Durum: Afet olarak değerlendirilen olay ile dikkatsizlik, tedbirsizlik, ihmal, kasıt vb. sebeplerle meydana getirilen olayların yol açtığı halleri,

b) Acil Durum Aydınlatması: Olağan aydınlatma devrelerinin kesintiye uğraması hâlinde, armatürün kendi gücüyle veya ikinci bir enerji kaynağından beslenerek sağlanan aydınlatmayı,

c) Acil Durum Ekibi: Yangın, deprem ve benzeri afetlerde binada bulunanların tahliyesini sağlayan, olaya ilk müdahaleyi yapan, arama-kurtarma ve söndürme işlerine katılan ve gerektiğinde ilk yardım uygulayan ekibi,

ç) Basınçlandırma: Kaçış yollarındaki iç hava basıncını yapının diğer yerlerindeki basınca göre daha yüksek tutarak duman sızıntısını önleme yöntemini,

d) Birim Amiri: Birimin en üst yetkilisini,

e) Birimler: Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesine bağlı tüm birimleri,

g) Hidrant: Yapıların yangından korunmasında, ilk müdahale ile söndürülemeyen yangınlara dışarıdan müdahale edebilmek için itfaiyenin bağlantı yapabileceği ağızları,

ğ) İlgili Standart: Türk standartlarını, bu standartların olmaması hâlinde Avrupa standartlarını, Türk veya Avrupa standartlarında düzenlenmeyen hususlarda, uluslararası geçerliliği kabul edilen standartları,

h) Kaçış (Yangın) Merdiveni: Yangın hâlinde ve diğer acil hâllerde binadaki insanların emniyetli ve süratli olarak tahliyesi için kullanılabilen, yangına karşı korunaklı bir şekilde düzenlenen ve doğal zemin seviyesinde güvenlikli bir alana açılan merdiveni,

ı) Kaçış Yolu: Oda ve diğer müstakil hacimlerden çıkışlar, katlardaki koridor vb. geçişler, kat çıkışları, zemin kata ulaşan merdivenler ve bina son çıkışına giden yollar dâhil olmak üzere binanın herhangi bir noktasından yer seviyesindeki cadde veya sokağa kadar olan ve hiçbir şekilde engellenmemiş bulunan yolun tamamını,

i) KKT: Kuru Kimyevi Tozunu,

j) Kullanıcı Yükü: Herhangi bir anda, bir binada veya binanın esas alınan belirli bir bölümünde bulunma ihtimali olan toplam insan sayısını,

k) LPG: Sıvılaştırılmış petrol gazını,

l) Mevcut Yapı: Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce yapı ruhsatı alınıp yapımı devam eden veya yapımı tamamlanan yapı, bina, tesis ve işletmeyi,
m) Rektör: Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Rektörünü,
n) Rektörlük: Ankara Sosyal Bilimler üniversitesi Rektörlüğünü,
o) TS: Türk Standartları Enstitüsünce yürürlüğe konulmuş Türk standartlarını,
ö) Üniversite: Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesini,
p) Yangın Algılama ve Uyarı Sistemi: Binaların yangından korunmasını sağlamak, can ve mal kaybını önlemek amacıyla kurulan sistemini,
r) Yangın Tahliye Projesi: Mimari proje üzerinde, kaçış yollarının, yangın merdivenlerinin, acil durum asansörlerinin, yangın dolaplarının, itfaiye su verme ve alma ağızlarının ve yangın pompalarının yerlerinin renkli olarak işaretlendiği projeyi,
s) Yangın Türü: Yanmakta olan maddeye göre;
(1) A Sınıfı Yangın: Odun, kömür, kâğıt, ot, doküman ve plastik gibi yanıcı katı maddeler yangınını,
(2) B Sınıfı Yangın: Benzin, benzol, makine yağları, laklar, yağlı boyalar, katran ve asfalt gibi yanıcı sıvı maddeler yangınını,
(3) C Sınıfı Yangın: Metan, propan, bütan, LPG, asetilen, havagazı ve hidrojen gibi yanıcı gaz maddeler yangınını,
(4) D Sınıfı Yangın: Lityum, sodyum, potasyum, alüminyum ve magnezyum gibi yanabilen hafif ve aktif metaller ile radyoaktif maddeler gibi metaller yangınını,
(5) E Sınıfı Yangın: Elektrik yangınını,
(6) F Sınıfı Yangın: Bitkisel ve hayvansal pişirme yağları yangınını,
ş)Yerleşkeler: Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinin bina, tesis vb. yapılarının bulunduğu arazileri,
t)Yönetmelik: Bakanlar Kurulunun 27.11.2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı kararı ile yürürlüğe konulan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik''
u) YSC: Yangın söndürme cihazını, ifade eder.
ü) İSG Uzmanı: İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM
İlkeler, Görev, Yetki, Sorumluluk ve Yasaklar

İlkeler

MADDE 5 - (1) Bu Yönergede tanımlanmamış ve açıklık gereken hususlarda; yeni yapı veya mevcut binaların proje değişikliği gerektiren onarım ve tadilat yapımı ile ilgili hususlarda Yönetmelik hükümlerine göre hareket edilir.

Görev, yetki ve sorumluluk

MADDE 6 - (1) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesinde bulunan yapıların yangın önleme tedbirlerini almaktan, aldırmaktan, yangın güvenlik eğitim hizmetlerinin planlanmasından, koordinasyonundan ve uygulanmasından İş sağlığı ve Güvenliği Uzmanı,
(2) Bu Yönerge hükümlerinin uygulanmasından ve her türlü yangın güvenlik önlemlerinin alınmasından Rektör adına Dekanlar, Yüksekokul, Meslek Yüksekokulu, Enstitü ve Araştırma Uygulama Merkezi Müdürleri, Genel Sekreter ve Yardımcıları, Fakülte, Yüksekokul ve Enstitü Sekreterleri, İdari Müdürleri, bağımsız hizmet binalarında binayı kullanan birimin en üst amirleri,
(3) Binaların yangın söndürme, algılama ve tahliye projelerinin, tesisat projelerinden ayrı olarak hazırlanmasından Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı,
(4) Yangın sırasında, yangının çıktığı yer ve civarında, itfaiye ve ambulans araçlarının yönlendirilmesi, kolaylıkla yanaşması, park etmesi ve yangın bölgesine ilgisiz kişilerin girmesinin engellenmesi ile ilgili hususlardan İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı,
(5) Müşterek kullanılan yapılarda, en fazla kullanım alanına ve kullanıcı sayısına sahip birim başta olmak üzere, diğer birimlerle birlikte birimlerin en üst amirleri zincirleme olarak, görevli, yetkili ve sorumludur.

Genel sorumluluklar ve yasaklar

MADDE 7 - (1) Herhangi bir yerde kontrol dışı ateş yandığını veya duman çıktığını gören herkesin Yangın İhbar Talimatına (EK-1) uygun müdahale ve bildirimlerde bulunması gerekir.

(2) Yerleşke içerisindeki telefon kabinlerine, lojmanlar ve diğer uygun yerlere, binaların güvenlik ve kontrol sistemlerinin bulunduğu yerlere, kırmızı zemin üzerine fosforlu sarı veya beyaz renkte "**YANGIN 110**" yazılması gerekir.

(3) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'ne bağlı tüm binalarda, binalara ait Güvenlik / Sabotajlara Karşı Koyma ve Yangına Müdahale Planı, bina girişinde ve yangın sırasında itfaiyenin kolaylıkla ulaşabileceği bir yerde bulundurulur. Mimari proje üzerinde ve kat bazında yapılan bu planlarda; binanın kaçış yolları, yangın merdivenleri, varsa itfaiye asansörleri, yangın dolapları, yangın söndürme cihazları, elektrik panoları, su vanaları, itfaiyeye su verme ağızları, yangın pompaları ile jeneratörün yeri renkli olarak işaretlenir. Bu planların birer İş Sağılığı ve Güvenliği Uzmanına gönderilir.

(4) Gerek bina acil durum ekiplerinin ve gerekse yangına müdahale eden itfaiye ekiplerinin görev yaptıkları sırada, yetkili itfaiye amirince can ve mal güvenliğini korumak üzere verilecek olan karar ve talimatlar, üniversitemiz çalışanlarınca aynen yerine getirilir.

(5) Üniversite çalışanları, bina kullanıcıları, gönüllü ekipler ve olay yerinde bulunan herkes, itfaiye ekiplerinin görevlerini yerine getirmesine yardımcı olurlar ve çalışmaları güçleştirici davranışlardan kaçınırlar.

(6) Araçların, dar yollara veya yol üzerinde itfaiye araçlarının geçişini zorlaştıracak şekilde park edilmesi, itfaiye araçlarına yol verilmemesi, yaya kaldırımını aşacak şekilde tabela ve afiş asılması, sergi açılarak yolun kapatılması gibi fiil ve hareketler yasaktır.

(7) Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi'nin yerleşkelerinde kullanılan her türlü yapı, bina, tesis ile açık ve kapalı alan işletmelerinde veya çevresinde bulunan her çeşit sabit veya taşınabilir yangın güvenlik malzeme, tesisat ve cihazlarını karıştırmak, bozmak, kırmak, mührünü koparmak, içine kâğıt, paçavra, temizlik malzemesi gibi maddeler koymak veya kullanılmayacak hâle getirmek, bu cihazları bozuk vaziyette bulundurmak, yangın hortumlarının, alarm butonlarının önünü kapatmak, yangın söndürücü tesis ve malzemeleri amacı dışında kullanmak yasaktır.

(8) Yönergenin bu bölümündeki maddelerinde yer alan yangın güvenliği, itfaiyeye yardım ve yasaklarla ilgili hususların uygulanmasından, İSG Uzmanı sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
Yangın Güvenliği Sorumluluğu ve Genel İdari Önlemler

Yangın güvenliği sorumluluğu

MADDE 8 - (1) Üniversiteye bağlı bütün yerleşkelerdeki her türlü tesis, yapı ve binaların yangın güvenliği özelden genele doğru, çalışma saatleri içerisinde, öncelikle çalışma odalarından oda kullanıcıları, laboratuvarlardan laboratuvar sorumluları, genel kullanılan yerlerden hizmetli personel, genel yangın güvenliğinden İSG Uzmanı ve birim amiri zincirleme olarak sorumludur. Birimlerin sorumluluk alanı dışındaki yerlerden İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı sorumludur.

(2) Çalışma saatleri dışında hafta sonu tatili, resmi tatil, bayram tatili vb. kalan tüm zamanlarda genel yangın güvenliğinden nöbetçi koruma ve güvenlik personeli sorumludur.

Genel idari önlemler

MADDE 9 - (1) Mesai saati dışında ve acil durumlarda güvenlik görevlilerinin derhal müdahale edebilmesi için kapı anahtarlarının birer kopyası Taşınır Mal ve Destek Hizmetleri Müdürlüğünde bulundurulur. Taşınır Mal ve Destek Hizmetleri Müdürlüğü, olası bir yangın durumunda İSG Uzmanını bilgilendirir.

(2) Yangında ilk kurtarılacak kıymetli evrak veya önemli eşyaların olduğu dolapların üzerine "**YANGINDA İLK ÖNCE KURTARILACAKTIR**" ibaresi yazılır.

(3) Bina içinde ve dışında atık kâğıt kutusunun haricinde kâğıt toplanmaz ve biriktirilmez. Binaların bodrum katlarında kontrolsüz şekilde ahşap, kâğıt, plastik gibi yangına neden olacak maddeler bulundurulmaz.
(4) Binalarda bulunan yangın merdivenleri ile yangın kaçış yollarının önü kapatılamaz ve depo olarak kullanılamaz. Yangın kaçış kapıları içten kolaylıkla açılabilecek şekilde bulundurulur.
(5) Laboratuvarlara, arşivlere ve depolara görevlisi olmadan girilemez. Bu alanlarda sigara içilmez, yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı madde bulundurulamaz.
(6) Herhangi bir yerde yangına sebep olabilecek bir çalışma yapıldığında, olası yangın risklerine karşı taşınabilir yangın söndürme cihazı bulundurulması zorunludur. Bu hususta çalışmayı yapan ve yaptıranlar müştereken sorumludur.
(7) Depolarda ve arşivlerde elektrik ocakları, elektrikli ısıtıcılar, çay ve kahve makineleri vb. cihazları kullanmak yangın güvenliği açısından yasaktır. Ofisler ve laboratuvarlar gibi yerlerde ise bu ve benzeri cihazların kullanılması ile yangına sebep olunması hâlinde ilgili kişiler hakkında gerekli yasal işlem yapılır.
(8) Arşivlerde ve depolarda aydınlatma lambaları ve elektrik tesisatına yakın yerlere, yangın güvenliği açısından evrak, dosya, klasör vb. malzeme konulmaz.
(9) Çay ocakları ve mutfaklarda kullanılan, LPG tüpü, doğalgaz ya da elektrik ocakları için gerekli emniyet tedbirleri, birimin amiri tarafından kontrol edilir. Görevli personel bu yerleri terk ederken fişin çekilmesi, tüpün kapatılması gibi gerekli önlemleri almakla sorumludur.
(10) Yangın yönünden hassas bölümleri olan birimler, bu bölümlere birer sorumlu tayin eder, çalışmalar bu sorumlu gözetiminde yapılır. Ayrıca birimler, ilgili personelin iletişim bilgilerini gösteren listeleri ellerinde hazır bulundururlar.
(11) Boya, tiner, benzin gibi yanıcı ve parlayıcı maddelerin kullanıldığı yerlerde, gerekli yangın önleme tedbirleri ilgili birimlerce alınır.
(12) Kuru ot, kuru yaprak, kurumuş dal vb. atıkların yangına sebep olmaması için Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı gerekli yangın önleme tedbirlerini alır.
(13) Toplantı veya tören yapılacak yerlerde, başlama saatinden önce gerekli acil durum tedbirleri ilgili birimlerce alınır.
(14) Üniversite içerisinde bulunan yangın söndürme dolapları ve yangın söndürme tüpleri düzenlenen kontrol formları ile takip edilecektir.
(15) Olası bir yangın sonrası, yangının yeri, tarihi, saati, nedeni, yangına müdahale şekli, kullanılan malzemeler ile can ve mal kaybının neler olduğunu belirten bir yangın tutanağı düzenlenir ve bir sureti de İSG Uzmanına verilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Tehlike Sınıflandırmaları, Binaya Ulaşım Yolları, Döşemeler, Çatılar

Tehlike sınıflandırmaları

MADDE 10 - (1) Tehlike sınıfı, binanın özelliklerine ve binada yürütülen faaliyetlerin niteliğine bağlı olarak düşük, orta ve yüksek tehlikeli yerler şeklinde belirlenir. Bir binanın çeşitli bölümlerinde değişik tehlike sınıflarına sahip malzemeler bulunuyorsa, binanın korunma tedbirleri en yüksek tehlike sınıfına göre belirlenir.

Binaya ulaşım yolları

MADDE 11 - (1) İtfaiye araçlarının binaya rahatlıkla ulaşabilmesi için, yolların yeterli genişlikte olması gerekir. Park edilmiş araçlar sebebiyle itfaiye araçlarının geçişinin engellenmemesi için Taşınır Mal ve Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğü yolları açık tutmakla yükümlüdür.
(2) Taşınır Mal ve Destek Hizmetleri Şube Müdürlüğü, bina kullanıcılarının araçlarının park ettiği otopark giriş bariyerlerinin, itfaiye araçlarının veya ambulansların geçişini engellememesi için bariyerleri açık bulundurmak ve itfaiye araçlarının binanın her yönüne rahatlıkla ulaşabilmesi için bina etrafında uygun genişlikte sert zemin oluşturmak durumundadır.

Döşemeler

MADDE 12 - (1) Üniversiteye bağlı birim ve kişilerce kullanılan tüm yapıların, döşeme ve tavan kaplamaları yangına karşı dayanıklı malzemeler kullanılarak yapılır. Kolay yanıcı malzemeler kullanılmaz.

(2) Su, elektrik, ısıtma ve havalandırma vb. tesisatların döşemeden veya tavan kaplamalarından geçmesi hâlinde, tesisat çevresi yangına karşı dayanıklı malzemelerle yalıtılır.

Çatılar

MADDE 13 - (1) Çatıya giriş kapısı her zaman kilitli tutulur. Çatıya izinsiz kimsenin girmesine müsaade edilmez ve çatı belirli aralıklarla temizlenir.

(2) Çatılarda, parlayıcı, yanıcı vb. madde bulundurulmaz, depo veya arşiv olarak kullanılamaz ve insan yatmasına izin verilmez.

(3) Çatılara elektrikle çalışan cihazlar yerleştirilmez. Yerleştirilmesi zorunlu ise yangına karşı dayanıklı kablolar kullanılır ve kablo demir boru içerisinden geçirilerek tesis edilir.

(4) Çatı aydınlatması olarak el feneri, ışıldak vb. cihazlar dışında mum veya kâğıt gibi alevli aydınlatma kullanılmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM
Kaçış Güvenliği, Kaçış Yolları, Kaçış Merdivenleri, Kaçış Yolu Kapıları ve Rampalar

Kaçış güvenliği

MADDE 14 - (1) Binalarda, yangın veya diğer acil durumlarda kullanıcıların hızlı bir şekilde kaçışlarını sağlayacak, binanın her noktasından serbest ve engelsiz olarak erişilebilen kaçış yolları düzenlenmesi ve bakım altında tutulması gerekir.

(2) Kaçışları engelleyecek şekilde çıkışlara veya kapılara kilit, sürgü vb. bileşenler takılamaz. Ancak koruyucu güvenlik önlemleri de ihmal edilmez.

(3) Çıkışlar, kullanıcıların herhangi bir noktadan kaçacağı doğrultuyu kolayca gösterecek şekilde düzenlenir. Çıkış niteliği taşımayan kapı vb. düzenlemeler gerçek çıkışla karıştırılmayacak şekilde gösterilir ve işaretlenir.

Kaçış yolları

MADDE 15 - (1) Kaçış yolları, bir binanın herhangi bir noktasından yer seviyesindeki caddeye olan devamlı ve engellenmemiş yolun tamamıdır. Bu yol üzerinde masa, sandalye, temizlik malzemesi, saksı vb. eşyalar konulmaz.

(2) Asansörler kaçış yolu olarak kabul edilmez.

Kaçış merdivenleri

MADDE 16 - (1) Binadaki bodrum kat dâhil ortak merdivenlerin yangın ve diğer acil durumlarda kullanılabilecek özellikte olanları kaçış merdiveni olarak kabul edilir. Bu merdivenlerin basamakları, kaymayı önleyici malzemelerle donatılır ve kaçış merdivenlerine geçişler sürekli açık tutulur.

(2) Kaçış merdivenlerinin kullanıma uygun şekilde boş bulundurulmasından İSG Uzmanı sorumludur.

Kaçış yolu kapıları

MADDE 17 - (1) Kaçış yolu kapı kanatlarının kullanıcıların hareketlerini engellememesi gerekir. Kaçış kapılarının kaçış yönüne doğru açılması şarttır. Kaçış merdiveni, kaçış koridoru ve yangın güvenlik holü kapıları kaçış yönünde kapı kolu kullanılmadan açılabilecek şekilde düzenlenir.

(2) Kaçış yolu kapılarının el ile açılması, kilitli tutulmaması ve eşik olmaması gerekir. Döner kapılar ve turnikeler kaçış kapısı olarak kullanılamaz.

(3) Kendiliğinden kapatılan düzenekler ile donatılan kapıların, itfaiyecilerin veya görevlilerin gerektiğinde dışarıdan içeriye girmesine elverişli olmaları gerekir.

(4) Kaçış yolu aydınlatmaları, düzenli bir şekilde bakıma tâbi tutularak her an kullanıma hazır bulundurulur.

Rampalar

Madde 18 - (1) Binaların dış girişlerine, yeterli genişlikte, uygun bir eğimde ve kaymayı önleyici yüzey kaplamaları ile engelliler, yaşlılar, bebek arabaları ve yük araçları için rampa düzenlemeleri yapılması gerekir.

(2) Rampalar, duvar veya korkuluk düzenlemeleri ile güvenli hâle getirilir ve rampaların zeminle birleştiği yer düzgün olur, çukur vb. olmaz.

(3) Üniversiteye kayıt hakkı kazanan veya ziyarete gelen engelli kişilere, üniversitede bulundukları süre zarfında yangın veya deprem gibi acil durumlarda kendisine yardımcı olması amacıyla bulunduğu birim tarafından refakatçi görevlendirilir.

ALTINCI BÖLÜM
Kazan Daireleri, Yemekhaneler, Mutfaklar, Çay Ocakları, Bacalar ve Otoparklar

Kazan daireleri

MADDE 19 - (1) TS'ye uygun olarak yapılan ve yangın bakımından kritik özellikler gösteren kazan dairelerinde, yanıcı, kolay alevlenici vb. madde bulundurulmaz veya depolanmaz. Sigara içilmez, sigarayla girilmesine müsaade edilmez.

(2) Kazan dairesi tabanına yakıt dökülmemesi için gerekli tedbirler alınır ve bu yerler, sürekli temiz bulundurulur.

(3) Herhangi bir tehlike anında gazı kesecek ana kapatma vanası ve elektrik akımını kesecek ana devre kesici ve ana elektrik panosu, kazan dairesi dışında kolayca ulaşılabilecek bir yere konulur ve önlerine müdahaleyi zorlaştıracak malzeme konulmaz, araç park edilmez. Bunların yerini gösteren ve doğal gazla ilgili dikkat edilecek hususları belirten uyarı levhaları uygun yerlere asılır.

(4) Gaz algılayıcılarının bulunması ve gaz kaçağına karşı doğal veya mekanik havalandırmanın yapılması gerekir. Gaz sızıntısı olması hâlinde gazın birikmemesi için gerekli tedbirler alınır.

(5) Kazan dairesi içi tesisatın, gaz kesme tüketim cihazlarının ve bacaların periyodik kontrolleri ve bakımları yetkili servislere yaptırılır.

(6) Kazan dairesi çalışanlarının tesisatlarını tanıması, gaz kesme vanalarının yerlerini öğrenmesi ve herhangi bir gaz kaçağı vb. olumsuz durumlarda buna karşı nasıl hareket edeceğine dair bilgilendirilmesi gerekir.

(7) Kazan dairelerinde, en az bir yangın dolabı olur ve yeterli miktarda yangın söndürme cihazı bulundurulur.

Yemekhaneler, mutfaklar ve çay ocakları

MADDE 20 - (1) Yemekhanelerin, davlumbazlarına otomatik söndürme sistemi yapılması ve ocaklarda kullanılan gazın özelliklerine göre gaz algılama, gaz kesme ve uyarı tesisatının kurulması gerekir.

(2) Yemekhanelerin çok iyi havalandırılması ve alternatif çıkışlarının olması gerekir.

(3) Çay ocakları, yangına karşı dayanıklı bölmeler ile ayrılmış biçimde düzenlenir. Bölmeler, ahşap ve diğer kolay yanıcı maddelerden olamaz.

Bacalar

MADDE 21 – (1) Sıvı yakıtlı kazanların bacalarının altında bir kurum temizleme menfezi bulunması ve belirli aralıklarla yetkili kişilere temizlettirilmesi gerekir. Bacaların temizliğinden Yapı İşleri ve Teknik Dairesi Başkanlığı sorumludur.

Otoparklar

MADDE 22 - (1) Otopark olarak düzenlenen alanlar, trafiği aksatacak, yeşile zarar verecek, itfaiye araçlarının binaya yaklaşmasını engelleyecek ve binaların yangın güvenliğini tehlikeye düşürecek şekilde düzenlenemez.

(2) Bina bodrumlarına veya kapalı alanlara LPG veya sıkıştırılmış doğalgaz (CNG) yakıt sistemli araçlar konulmaz.

(3) Yönergenin bu bölümünde yer alan hususların uygulanmasından İdari ve Mali İşler Dairesi Başkanlığı sorumludur.

YEDİNCİ BÖLÜM
Asansörler, Paratoner, Transformatör ve Jeneratör

Asansörler

MADDE 23 - (1) Mevcut veya yeni yapılan asansörlerin, yangın uyarı sistemleri ile donatılması, yangın uyarısı aldıklarında kapılarını açmadan doğrudan acil çıkış katına gitmesi ve kapıları açık bekleyecek özellikte olması, gerektiğinde yetkililer tarafından kullanılabilecek elektrikli sisteme sahip olması ve kat çağrılarını kabul etmemesi gerekir.

(2) Binada bulunan mevcut asansörlerden, acil durumlarda müdahale ekiplerinin ve bunların kullandıkları araçların-gereçlerin taşınmasını sağlamak, gerekli kurtarma işlemlerini yapmak ve engelli insanları tahliye edebilmek üzere acil durum asansörü tesis edilebilir.

(3) Acil durum asansörünün elektrik tesisatının ve kablolarının yangına karşı dayanıklı ve asansör boşluğu içindeki tesisatın sudan, nemden etkilenmemesi gerekir.

(4) Acil durum asansörünün makine dairesi ayrı olur ve yangın etkisinde kalmaması için asansör kuyusu basınçlandırılır.

(5) Asansörlerin belirli aralıklarla bakımının yapılması ve kuyusunun temizlenmesi gerekir.

Paratoner

MADDE 24 - (1) Binaların yıldırım tehlikesine karşı korunması için yıldırımdan korunma tesisatı yapılır. Elektrik yükünün diğer tesisat üzerinde risk oluşturmadan toprağa iletebileceği yeterli bağlantının sağlanması ve bir toprak sonlandırma ağı oluşturulması gerekir.

(2) Tesisatın, belirli aralıklarla bakım ve kontrollerinin teknik birimler tarafından yapılması ve bakımın kontrol takip kartına işlenmesi gerekir.

Transformatör ve Jeneratör

MADDE 25 - (1) Transformatörün veya jeneratörün bulunduğu yerlerde yangın olması hâlinde, çıkan dumanların ve sıcaklığın binadaki kaçış yollarına sirayet etmemesi, serbest hareketi engellememesi sağlanır. Bu yerlere uygun tipte otomatik yangın algılama ve söndürme sistemi yapılması gerekir.

(2) Transformatör ve jeneratör merkezlerinden temiz su, pis su, patlayıcı ve yanıcı sıvı ve gaz tesisatı geçirilemez ve üst kat mahallerinde ıslak hacim düzenlenemez.

SEKİZİNCİ BÖLÜM
Acil Durum Aydınlatması, Yönlendirme ve Kontrol Sistemleri,

Yangın Algılama ve Uyarı Sistemleri

Acil durum aydınlatması, yönlendirme ve kontrol sistemleri

MADDE 26 - (1) Acil durum aydınlatma sistemleri, yangın, deprem vb. sebeplerle bina veya yapının elektrik enerjisinin güvenlik maksadıyla kesilmesi hâlinde, otomatik olarak devreye girerek bütün kaçış yollarının ve kaçış merdivenlerinin sürekli ve yeterli aydınlatma sağlayacak şekilde düzenlenir. Doğal aydınlatma kabul edilemez.

(2) Birden fazla çıkışı olan bütün binalarda kullanıcıların, bina içerisindeki her bir noktadan çıkışlara kolaylıkla ulaşabilmesi için acil durum yönlendirmeleri yapılır.

(3) Yönlendirme işaretlerinin aydınlatması, normal aydınlatmanın kesilmesi hâlinde, otomatik olarak devreye girerek en az iki saat süreyle işlev görmesi gerekir.

(4) Yönlendirme işaretleri; yeşil zemin üzerine beyaz olarak, ilgili yönetmelik ve standartlara uygun sembolleri ve normal zamanlarda kullanılacak çıkışlar için "**ÇIKIŞ**", acil durumlarda kullanılacak çıkışlar için ise, "**ACİL ÇIKIŞ**" yazısını ihtiva eder.

(5) Yönlendirme işaretlerinin, kaçış yolu üzerindeki her noktadan kolaylıkla görülebilecek şekilde ve gerektiği kadar düzenlenmesi şarttır. Yönlendirme işaretleriyle karışıklık oluşturabilecek hiçbir ışıklı işarete izin verilmez.

(6) Acil durum kontrol sistemleri; yangın, deprem vb. acil durumlarda, kapanması gereken kapıları kapatma, açık bulundurulması gereken kapı ve turnikelerin açık bulundurulması, elektromanyetik kapı tutucuların serbest bırakılması, basınçlandırma cihazlarının devreye sokulması, acil durum aydınlatma ve duman kontrol sistemlerinin işlemlerini yerine getirmesi, güvenliğe ikaz vermesi gibi fonksiyonlara sahip olması gerekir.
(7) Yangın olması durumunda çalışır vaziyette kalması gereken tüm yangın kontrol sistemlerinin beslendiği kabloların yangına karşı en az 1 (bir) saat dayanabilecek özellikte olması gerekir.

Yangın algılama ve uyarı sistemleri

MADDE 27 - (1) Yangın uyarı sistemi; yangın algılama, alarm verme, kontrol ve haberleşme fonksiyonlarını ihtiva eden komple bir sistemdir. Yangın algılama sisteminin ve parçalarının TS EN 54'e uygun olması gerekir.
(2) Yangın algılama ve uyarı sistemlerinin tasarımı ve uygulaması, ruhsat veren idarenin kontrol ve onayına tabidir. Sistemlerin ve cihazların periyodik kontrolü, test ve bakımları, birim amiri ile bunların yazılı olarak sorumluluklarını devrettiği bina yetkilisince yaptırılır.
(3)Yangın algılama ve uyarı sisteminin; manuel, otomatik veya bir söndürme sisteminden aldığı uyarılardan biri veya birkaçı ile devreye girmesi gerekir.
(4) Bir yangın algılama ve uyarı sisteminin devreye girmesi hâlinde, binadaki bütün kullanıcıları ve acil durum ekiplerinin uyarılması için sesli, ışıklı veya direkt hatlar üzerinden güvenlik merkezine alarm vermesi gerekir. Uyarı sesleri, başka amaçlarla kullanılan seslerden ayırt edilebilen özellikte olur.
(5) Yapı inşaat alanı büyük ve kullanıcı sayısı çok olan binalarda bina kullanıcılarının ivedi olarak tahliyesinin sağlanabilmesi için anons sistemleri kurulması gerekir.
(6)Yangın kontrol panelleri, binanın giriş katında ve güvenlik personelinin bulunduğu yere yakın tesis edilir.

DOKUZUNCU BÖLÜM
Yangın Söndürme Sistemleri ve Cihazları

Sulu söndürme sistemleri ve cihazları

MADDE 28 - (1) Sulu söndürme sistemleri için kullanılacak su depoları, başka amaçlarla kullanılmaması, sadece söndürme sistemlerine hizmet verecek, su basınç ve debi değeri kapasiteyi karşılayacak şekilde düzenlenir.
(2) Mevcut yangın dolaplarının TS EN 671-1 ve yangın hortumlarının da yuvarlak yarı-sert TS EN 694 normuna uygun olarak düzenlenmesi gerekir. Bunların periyodik bakımlarından İSG Uzmanı ve birim yöneticisi zincirleme sorumludurlar.
(3) Tehlike sınıflarına ve kullanım alanlarına göre binaların yangından korunmasında, içeriden söndürülemeyen yangınlara karşı dışarıdan müdahale edebilmek için itfaiye araçlarının kolay yanaşabileceği ve bağlantı yapabileceği Hidrant sistemi düzenlenmesi gerekir.

Köpüklü, gazlı, kuru tozlu sabit otomatik söndürme sistemleri

MADDE 29 - (1) Köpüklü, gazlı, kuru tozlu sabit otomatik söndürme sistemleri, suyun söndürme etkisinin yeterli görülmediği ve su ile reaksiyona girebilecek maddelerin bulunduğu yerlerde uygun tipte söndürme sistemi tesis edilebilir. Bu sistemler ilgili standartlara göre yapılır.

Taşınabilir söndürme cihazları

MADDE 30 - (1) Taşınabilir söndürme cihazlarının tipi ve sayısı, mevcut duruma ve risklere göre belirlenir. Buna göre çıkması muhtemel;
a) A sınıfı yangınlar için, çok maksatlı KKT veya sulu,
b) B sınıfı yangınlar için, KKT, karbondioksitli veya köpüklü,
c) C sınıfı yangınlar için, KKT veya karbondioksitli,
ç) D sınıfı yangınlar için, KMT (kuru metal tozlu)
d) E sınıfı yangınlar için, KKT, halokarbon veya karbondioksitli YSC,
e) F sınıfı yangınlar için özel olarak geliştirilmiş ıslak kimyasallar bulundurulur.

(2) Düşük tehlike sınıfında yer alan binalarda her 500 m2, orta tehlike ve yüksek tehlike sınıfında yer alan binalarda her 250 m2 yapı inşaat alanı için bir adet olmak üzere, uygun tipte 6 kg yangın söndürme tüpü bulundurulması gerekir.
(3) Kazan dairelerinde, depolarda, arşivlerde ve diğer tesisat dairelerinde ayrıca tekerlekli tip söndürme tüpü bulundurulması gerekir.
(4) Söndürme tüpleri görülebilecek yerlere veya yangın dolaplarının içine, aralarında en fazla 25 m mesafe olacak şekilde, duvarlara yaklaşık 90 cm yüksekliğe asılır.
(5) Arabalı yangın söndürücülerin TS EN 1866 ve diğer taşınabilir yangın söndürme tüplerinin TS 862-EN 3 kalite belgeli olması şarttır.
(6) Yangın söndürücülerin periyodik kontrolü ve bakımı TS ISO 11602-2 standardına göre yapılır. Söndürücülerin bakımını yapan üreticinin veya servis firmalarının Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının dolum ve servis yeterlilik belgesine sahip olması gerekir. Servis veren firmalar, istenildiğinde müşterilerine belgelerini göstermek zorundadır. Söndürme tüplerinin altı ayda bir kontrol edilmesi, yıllık genel bakımlarının yapılması, standartlara uygun toz kullanılması ve dördüncü yılın sonunda tozun yenilenerek hidrostatik testlerinin yapılması gerekir. Cihazların bakımları üzerinde bulunan periyodik kontrol kartlarında gösterilir.
(7) Cihazlar dolum için alındığında, yangın güvenliğini tehlikeye düşürmemek için firmalar, aldıkları tüplerin yerine, aynı özellikte ve sayıda tüpleri geçici olarak bırakmak zorundadır.

ONUNCU BÖLÜM
Tehlikeli, Parlayıcı, Patlayıcı, Yanıcı Maddeler

Tehlikeli maddeler

MADDE 31 - (1) Tehlikeli maddeler; patlayıcı maddeler, parlayıcı ve patlayıcı gazlar, yanıcı sıvılar, yanıcı katı maddeler, oksitleyici maddeler, zehirli maddeler, radyoaktif maddeler, dağlayıcı maddeler ve diğer tehlikeli maddelerdir. Tehlikeli maddelerin bulunduğu yerin veya bu maddelerle yapılan işlerin ilgili standartlara uygun olması zorunludur.
(2)Tehlikeli maddelerin bulunduğu yerin tehlike sınıfına göre çevre güvenliğinin sağlanması ve statik elektriğe karşı topraklanması gerekir.
(3)Bu maddelerin bulunduğu yerdeki kapıların, pencerelerin ve havalandırma kanallarının basınç karşısında dışarıya doğru açılması gerekir.
(4)Tehlike anında bu yerlerde bulunanların kolaylıkla kaçabilmeleri veya tahliye edilebilmeleri gerekir. Bu yerlerin pencerelerinde parmaklık veya demir kafes bulunamaz.
(5) Bu maddelerin bulunduğu kapalı yerlerin tabanı, tavanı ve duvarları yanmaz, kolay temizlenir malzemelerden yapılır. Açık alanlar ise tel örgü, duvar veya demir kafes ile çevrilir ve uyarı levhaları asılır.

Parlayıcı, patlayıcı ve yanıcı maddeler

MADDE 32 - (1) Bu maddelerin bulunduğu yerler mutlaka havalandırılır. Güneş ışınlarına, radyasyon ısısına, neme ve diğer ısı kaynaklarına karşı gerekli emniyet tedbirleri alınır.
(2) Bunların bulunduğu yerlerde ısıtma veya aydınlatma amacı ile alev veren cihaz veya maddeler kullanılmaz.
(3) Bu maddelerin bulunduğu yerlere uyarı levhaları asılır. İzinsiz hiç kimsenin girmesine müsaade edilmez.
(4) Bu yerler özellikle yangın önleme sistemleri ile donatılır ve sistem her zaman kullanıma hazır bulundurulur. YSC olarak özellikle köpük, karbondioksit, su ve KKT bulundurulur.
(5) Bu yerlerde herhangi bir olumsuzluğa meydan vermemek için uzman bir sorumlu belirlenir. Çalışmalar bu sorumlu gözetiminde yapılır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM
Acil Durum Ekiplerinin Kuruluşu, Görevleri, Eğitim ve Denetim

Acil durum ekiplerin kuruluşu

MADDE 33 - (1) Üniversite acil durum ekipleri en az 3 (üç) kişiden oluşturulur. Ayrıca her kat için en az 2'şer (iki) kişiden oluşan kat acil durum ekipleri kurulur. Bu ekiplerde görevlendirilen personel isimleri yangın ihbar talimatında (EK-1) belirtilir.

(2)Ekiplerde görevli olanlar, öncelikle kendi can güvenliğini tehlikeye atacak hareketlerden kaçınmalıdırlar. Acil durum ekiplerinin birbirleriyle işbirliği yapmaları ve karşılıklı yardımlaşmalarda bulunmaları esastır.

(3) Acil durum ekiplerinin yangın anında sevk ve idaresi itfaiye gelinceye kadar, bu yönergeyi uygulamakla görevli amir veya yardımcılarına aittir. Bu süre içerisinde ekipler, itfaiye gelince söndürme ve kurtarma ekipleri, derhal itfaiye amirinin emrine girerler.

(4) Yangın haberini alan acil durun ekipleri, kendilerine ait araç-gereçleriyle olay yerinde olurlar.

Acil durum ekiplerinin görevleri

MADDE 34 – (1) Söndürme ekibi:

a)Yangın haberi ulaştığında, yangın yerine gelerek yangının türünü belirleyip, yangın söndürme ekipmanlarını kullanarak ilk müdahaleyi gerçekleştirmek ve kontrol altına almak.

b) Elektrik şartelleri, gaz vanalarını kapatmak.

c) Yangın yerinde, içerisinde herhangi bir canlı fark ettiklerinde kurtarma ve tahliye ekibine haber vermek.

ç) İtfaiye geldiğinde söndürme çalışmalarını ekibe bırakır, yalnızca yardım istendiğinde ve Üniversite binasına ait teknik bilgilerin verilmesinde yardımcı olur.

d)Yangın söndürüldükten sonra kullanılan ekipmanı düzenli bir şekilde toplar ve boşalan tüpleri teknik servise bildirir.

(2) Kurtarma ekibi:

a)Yangın durumunda öncelikli olarak öğrencilerini bulundukları yerden (sınıf, laboratuvar, yemekhane, spor salonu) soğukkanlı bir şekilde yangın çıkış uyarı levhalarını takip ederek güvenli bölgeye ulaştırır.

b) Herhangi bir şekilde yaralanan, dumandan etkilenen veya yanık oluşan öğrencilerin müdahale için ilkyardım ekibine ulaştırılmasını sağlar.

(3) Koruma ekibi:

a) Yangın bölgesinin çevresini güvenlik şeridi ile çevirerek öğrencileri, personeli ve diğer vatandaşları tehlikeli bölgeden uzak tutar.

b) Gelecek itfaiye ve ambulans ile irtibat geçecek ve güzergâhı bildirecek ve araçlar için park yeri belirleyecek, girişi engelleyen diğer araçların kaldırılmasını sağlar.

c) Yangın söndürüldükten sonra da güvenlik önlemlerini sürdürerek, yangın yerinin temizlenmesi ve diğer ekiplerle can ve mal kaybının belirlenmesi, yangının çıkış nedeni, çıktığı yer, yangın söndürme çalışmaları ile ilgili rapor hazırlamak.

(4) İlk yardım ekibi:

a)Yaralanan ve hastalanan kişilere ilk yardımı yapmakla görevlidir.

b) Durumu ileri tedaviyi gerektiren kişilerin hastaneye sevkini sağlar.

Eğitim

MADDE 35 - (1) Acil durum ekipleri, İSG Uzmanı koordinasyonunda eğitilerek, bilgi ve becerileri artırılır. Ekipler, verilecek eğitime ve tatbikata katılmak zorundadır.

Denetim

MADDE 36 - (1) Bu Yönerge hükümlerinin uygulanıp uygulanmadığı, Rektör adına İSG Uzmanı tarafından yerine getirilir. Denetim esnasında İSG Uzmanı binanın bütün bölümlerini ve teçhizatını göstermek ve konuyla ilgili istenilen bilgileri vermek zorundadır.

(2) Denetim sonuç raporlarının ilgili birimlere gönderilerek varsa eksikliklerin en kısa sürede giderilmesi istenir. Bina amirlerince bu eksikliklerin giderilmesi zorunludur.

ONİKİNCİ BÖLÜM
Çeşitli ve Son Hükümler

Yönergeye aykırı haller

MADDE 37 - (1) Bu Yönerge hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında ilgili mevzuata göre gerekli yasal işlemler yapılır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 38 - (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hâllerde, Bakanlar Kurulunun 27.11.2007 tarih ve 2007/12937 sayılı kararı ile yürürlüğe konulan "Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik" hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 39 - (1) Bu Yönerge, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 40 - (1) Bu Yönerge hükümlerini Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi Rektörü yürütür.

Ek : 1- Yangın İhbar Talimatı (1 sayfa)

ANKARA SOSYAL BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
YANGIN İHBAR TALİMATI
HERHANGİ BİR YANGIN DURUMUNDA YAPILACAK İŞLER

1-Soğukkanlılığını korumalı ve "**YANGIN VAR**" diye yüksek sesle bağırınız,
2-Yangını gördüğünde en yakın yangın ihbar butonunun camını kır ve butona basmak suretiyle yangını haber veriniz,
3-Aşağıda verilen telefon numaralarından sırasıyla itfaiye, acil servis, polis imdat, Ankara sosyal Bilimler Üniversitesi Güvenlik birimini aramak suretiyle haber veriniz.
4-Yangın yerinin adresini en kısa ve doğru şekilde bildiriniz,
5-Mümkün ise yangın cinsini bildiriniz,
6-Yangının yayılmasını önlemek için kapı ve pencereleri kapatınız. çabuk yanıcı maddeleri uzaklaştırınız,
7-Bunları yaparken kendiniz ve başkalarını tehlikeye atmayınız,
8-Görevlilerden başkasının yangın sahasına girmesine engel olunuz,
9-İtfaiye gelinceye kadar yangını söndürmek için elde ve katlarda mevcut yangın söndürme cihazları ve diğer araç, gereç ve imkânlardan faydalanmaya çalışınız.

TAHLİYEDE DİKKAT EDİLECEK HUSUSLAR

1-Yaşlı, çocuk ve özürlülerin tahliyesinde kendilerine yardımcı olunmalı ve yangın merdivenlerine yönlendirilmesi sağlanmalıdır.
2- "Yangında ilk kurtarılacaktır" ibaresi taşıyan eşya, malzeme ve evrakların tahliyesine öncelik verilir.
3- Tahliyenin yapılacağı, binadaki personele duyurulmalıdır.
4- Paniğe gerek olmadığı konusu sık sık tekrarlanmalıdır.
5- Bürolar boşaltılırken kapı ve pencereleri, hava akımını azaltmak için KİLİTLEMEDEN kapatılmalıdır.
6- Çıkış yerlerine sükûnetle gidilmeli ve acelecilikten kaçınılmalıdır. Yangın anında asansörler devreden çıkarılacağı için yangın çıkışları kullanılmalıdır.
7- Binayı tahliye ettikten sonra toplanma bölgesi olarak önceden belirlenmiş olan yere gidilmelidir.

YANGIN İHBAR TELEFONLARI

1-İTFAİYE: 110
2-AMBULANS (ACİL SERVİS): 112
3-POLİS İMDAT:155
4-SU ARIZA:185
5- ELEKTİRİK ARIZA:186
6-DOĞALGAZ ARIZA:187
7- ASBÜ GÜVENLİK BİRİMİ: 4439

ACİL DURUM EKİPLERİ

GÖREVİ	ADI SOYADI	TELEFON NO
SÖNDÜRME EKİBİ		
KURTARMA EKİBİ		
KORUMA EKİBİ		
İLK YARDIM EKİBİ		